

ADVIESNOTA voor burgemeester en wethouders
Openbare besluitenlijst

Zaaknummer: 31510-2025

Medewerker	:	Sharon Schotman
Team	:	Bedrijfsvoering en Communicatie
Datum	:	9 maart 2026
Portefeuillehouder	:	burgemeester Sietske Poepjes

BIJLAGEN:

- ☒ Kostprijsverhoging DVO Collectie Overijssel
- ☒ Oplegnotitie Kostprijsmodel
- ☒ Meest gestelde vragen GR Collectie Overijssel
- ☒ Voorstel VADA Archiefbewaarplaats

AFSTEMMING MET

- ☒ team Bedrijfsvoering
 - ☒ financieel

- ☒ Openbaar
- ☐ Vertrouwelijk

ONDERWERP

Besluitvorming intentie toetreding GR Collectie Overijssel nav herziening DienstVerleningsOvereenkomst (DVO) Collectie Overijssel per 1 januari 2027

BESLUIT burgemeester en wethouders

Het college besluit

1. Intentie om toe te treden tot Gemeenschappelijke Regeling (GR) met Collectie Overijssel;
2. Besluit te nemen met de daarbij behorende financiële consequenties en dit ter informatie mee te nemen in de kadernota

SAMENVATTING

Het collegevoorstel betreft het kiezen van een scenario voor onze archiefbewaarplaats voor onze permanent te bewaren archieven van de gemeente Olst-Wijhe per 1 januari 2027. De prijs van onze huidige dienstverleningsovereenkomst (DVO) met Collectie Overijssel wordt verhoogd naar een kostprijsdekkend tarief na besluitvorming door het Algemeen Bestuur (AB). Ook worden er door de nieuwe aanstaande Archiefwet strengere wettelijke eisen gesteld, die niet in onze huidige DVO met Collectie Overijssel (CO) zitten. Toetreding tot Gemeenschappelijk Regeling (GR) is de beste optie.

AANLEIDING

De gemeente Olst-Wijhe is verplicht permanent te bewaren archieven na 20 jaar over te brengen naar een goedgekeurde archiefbewaarplaats. Omdat de gemeente die zelf niet heeft, is in 2009 een dienstverleningsovereenkomst (DVO) met CO in Zwolle gesloten. Het ging om een overeenkomst voor onbepaalde tijd. In 2022 heeft CO aangegeven dat zij hun DVO wilden herzien, omdat de tarieven niet kostendekkend waren.

Hierna zijn verschillende scenario's naar voren gekomen. Uiteindelijk heeft het College in het overleg van 4 oktober 2022 geadviseerd geen nieuwe overeenkomst met Collectie Overijssel aan te gaan, maar een overeenkomst met commerciële marktpartij VADA-archieven aan te gaan. Dit voorstel is in de vergadering van het College van B&W van 1 november 2022 aangenomen.

Nadat Collectie Overijssel de brief heeft ontvangen, waarin wij aan hebben gegeven de DVO ongewijzigd voort te zetten of DVO op te zeggen, heeft Collectie Overijssel de situatie heroverwogen en is het tarief slechts voor 2023 en 2024 minimaal verhoogd. Gemeente Olst-Wijhe is hiermee akkoord gegaan en het besluit van de vergadering van 1 november 2022 om over te stappen naar VADA is niet tot uitvoering gegeven. Wij zijn vervolgens bij CO gebleven.

In het accountoverleg van februari 2025 werd opnieuw aangegeven dat de kostprijs voor DVO niet kostendekkend is. Het Dagelijks Bestuur van de GR bij CO heeft uiteindelijk besloten om de kostprijs per 1 januari 2027 te verhogen en een kostprijsdekkend tarief te hanteren voor DVO-partners. Dit houdt in dat wij als gemeente Olst-Wijhe per 1 januari 2027 een nieuw tarief gaan betalen rond € 208,00 per strekkende meter in plaats van € 38,50 per strekkende metr. Het daadwerkelijke bedrag is afhankelijk van:

- Bezetting in meters van depots Collectie Overijssel;
- Structurele kosten van Collectie Overijssel;
- Indexering conform IMOC vanaf prijspeil 2023

Ook wordt een risico-opslag van 15% per strekkende meter toegevoegd aan tarief per strekkende meter als wij DVO partner blijven bij CO.

Nieuwe archiefwet

Daarnaast speelt de nieuwe Archiefwet die waarschijnlijk volgend jaar in werking treedt ook een rol. Het gaat hierbij om de volgende onderdelen:

- De verplichting tot het aanwijzen van een gemeentearchivaris (zit niet in de optie DVO)
- De overbrengingstermijn wordt verkort van 20 naar 10 jaar naar een archiefbewaarplaats
- De verplichting tot het hebben van een serviceruimte/ studiezaal (naast de archiefbewaarplaats), waar inwoners informatie kunnen raadplegen
- Overheidsinformatie moet in goede, geordende en toegankelijke staat zijn, met toetsbare kwaliteitssystemen en vastgelegde metadata
- Digitale archieven moeten beveiligd staan in binnen de EER (Europese Economische Ruimte), onder veilige, gecontroleerde omstandigheden in erkende e-depots.

Voor de keuze zijn er 3 mogelijke scenario's:

1. Bij Collectie Overijssel blijven als DVO partner
2. Overstappen bij Collectie Overijssel als GR-partner
3. Overstappen naar commerciële marktpartij zoals VADA via een DVO

CO heeft aanzien in het land en net als alle andere Regionaal Historische Centra is het een overheidsorganisatie. Zij bieden op financiën na het beste scenario en met de verplichtingen vanuit de Archiefwet worden wij als gemeente ontzorgd. Wel is het van belang om een aandachtspunt te noemen dat de financiën eventueel hoger kunnen uitvallen door tegenvallers bij de nieuwbouw van een nieuwe archiefbewaarplaats in Deventer of door het uitblijven van andere deelnemers aan de GR. Op moment hebben de gemeenten Raalte, Steenwijkerland, Zwartewaterland en de Provincie intentie om toe te treden tot GR. Daarnaast waren de volgende organisaties deelnemer van GR, waarbij Rijksoverheid nog uit gaat treden: Deventer, Zwolle, Ommen en Rijksoverheid. Wij nemen dan het pluspakket af en daarmee voldoen wij aan alle nieuwe eisen uit de nieuwe Archiefwet

BEOOGD RESULTAAT

Intentie om toe te treden tot GR voor onze archiefbewaarplaats voor onze permanent te bewaren archieven vanaf 1 januari 2027 en daarbij ook te voldoen aan de nieuwe wettelijke eisen die de nieuwe Archiefwet vraagt.

KADER

- Archiefwet
- Nieuwe Archiefwet 20xx

ARGUMENTEN

Om te kiezen voor GR bij Collectie Overijssel:

1. Voldoen wij direct aan de actuele wet- en regelgeving van de nieuwe Archiefwet, waarbij een archivaris vanuit CO in de kostprijs inbegrepen zit
2. Zijn wij als lid van de GR en is er sprake van het solidariteitsbeginsel, dat bij financiële risico's dit wordt gedragen door alle leden
3. Onze samenwerkingsgemeenten in DOWR-verband zijn lid/ hebben intentie voor GR partner te worden van Collectie Overijssel

4. Bij faillissement blijven wij als gemeente altijd eigenaar van de archieven, die bij Collectie Overijssel zijn opgeslagen

De keuze om niet te blijven als DVO partner bij CO, is omdat wij zelf een archivaris moeten werven en aanstellen. Deze is geen onderdeel van de DVO. Voor onze gemeente is de verwachting dat deze persoon 10 uur werkzaam zal zijn tegen salarisschaal 12. De kosten worden geschat op € 35.000,00. Deze kosten komen dan bovenop het bedrag wat wij als GR-partner betalen.

De keuze om niet voor een commerciële partij als VADA te kiezen is het risico dat bij een mogelijk faillissement, de archieven niet meer onderdeel zijn van onze gemeente, maar deel uitmaken van het faillissement. Daarnaast moeten wij ook in dit scenario apart een archivaris werven en aanstellen, waardoor toezicht op meerdere plekken plaatsvindt.

Conclusie:

Toetreding tot Gemeenschappelijke Regeling (GR) met Collectie Overijssel is de beste optie. CO heeft aanzien in het land en net als alle andere Regionaal Historische Centra is het een overheidsorganisatie. Collectie Overijssel heeft een grote cultuurhistorische waarde doordat het een omvangrijke verzameling van archieven, boeken, prenten, kranten, foto's en films bevat die het verhaal van Overijssel van de middeleeuwen tot nu vertellen. Zij bieden op financiën na het beste scenario en met de verplichtingen vanuit de Archiefwet worden wij als gemeente ontzorgd. Wel is het van belang om een aandachtspunt te noemen dat de financiën eventueel hoger kunnen uitvallen door tegenvallers bij de nieuwbouw van een nieuwe archiefbewaarplaats in Deventer of door het uitblijven van andere deelnemers aan de GR. Op moment hebben de gemeenten Raalte, Steenwijkerland, Zwartewaterland en de Provincie intentie om toe te treden tot GR. Daarnaast waren de volgende organisaties deelnemer van GR, waarbij Rijksoverheid nog uit gaat treden: Deventer, Zwolle, Ommen en Rijksoverheid. Wij nemen dan het pluspakket af en daarmee voldoen wij aan alle nieuwe eisen uit de nieuwe Archiefwet 20xx.

RISICO'S

Bij tegenvallende financiële cijfers van de nieuwbouw in Deventer zijn wij risicodragend al GR-partner

FINANCIËN

GR-partner Collectie Overijssel

Kosten 277 * € 208 per strekkende meter = € 57.616,00

In 2025 waren de werkelijke kosten voor DVO € 10.688,00. Vanaf 2027 zijn de kosten GR CO werkelijke kosten € 58.000, dus noodzakelijke budgetuitzetting € 48.000.

Deze budgetuitzetting kan ter informatie worden meegenomen in de (beleidsluwe) kadernota. Besluitvorming over de budgetuitzetting moet plaatsvinden in de begroting 2027.

DUURZAAMHEID

Als er een keuze wordt gemaakt voor Collectie Overijssel, dan wordt door hun gestreefd bij de nieuw te bouwen locatie in Deventer voor het meest duurzame gebouw van Nederland te maken. De verwachting is dat deze in 2029 klaar is.

PARTICIPATIE

Niet van toepassing

COMMUNICATIE

Communicatie richting Collectie Overijssel voor het aangaan van een intentie tot aangaan GR na besluitvorming college en akkoord van de kadernota.

PLANNING EN UITVOERING

Na besluitvorming door het college en akkoord van de kadernota zal er aansluitend een raadsbesluit voor instemming toetreding tot GR worden opgesteld.